

In cabinetul simpaticului și neobositului și inteligentului jude de instrucție
JEAN TEHAȘ FLORESCU

Simpaticul și inteligentul și neobositul jude de instrucție Jean Tehaș Florescu face o experiență în fața reprezentanților presei:

Judele de instrucție către criminal. — O! te conjur pe memoria mamei tale, care te adora și pe care ai adorat-o, te conjur, mărturisește crima ta! spune, spune tot, dacă ai ținut oțtuși de puțin la buna ta mamă!

Consecințe

Mare chef la berăria Cooperativă. Nae, cunoscutul chelner, regretă că românul n'are șapte brațe, în loc de șapte vieți, pentru a obosi mai puțin transportând respectabila cantitate de sticle din vin Știrbey, care se consumă la acest chef.

Petrecerea e totuși numai în două persoane. Dar tot unul și unul! Basiliu Papugescu, reporter la ziarul *Belteaia Tricoloră*, și Mișu Zevzecovici. Acesta din urmă a fost numit chiar în acea zi comisar clasa I-a de câtră liberali și serbează printr'un ziafet strașnic evenimentul acesta cu Papugescu, care, deși gazetar conservator, e totuși amicul său cel mai intim, tovaroși pe cartela dela birt și complici de împurmuturi în vremuri grele, susținându-se de braț unul pe altul când se întorc în zori de zi acasă în timpuri de belșug.

Mișu e încântat de noua-i slujbă; Basiliu îl tachinează:

— Bine mă Mișule, nu puteau să îți dea o funcție mai cum se cade? Ce dracul! ai muncit destul pentru ei în opoziție. Te-a'nchis și la Văcărești în timpul alegerilor pentru ultragiū adus unui gardist!

— Adică ce, mă, pe vremea asta de criză și de suprimări, nu-i bine să ai două sutișoare de lei pe lună, bezVlașca și Teleormanul?

— Da, dar decât comisar, mai bine la mașina barometrică...

— Vorbești alandala...

— Toți bătașii și masalagiū azi sunt comisari! A, dacă poliția ar fi organizată ca'n Franța, să fie compusă numai din băeți tineri și leventi ca tine, nu zic, *à la bonheur*, atunci!...

— Pardon... De ce compari România, o țerișoară mică, cu Franța care e un stat vechiu și civilizată? Așa, dacă-i vorba, când am sta să comparăm presa noastră cu presa franceză...

— Compar'o, domnule, compar'o! Ce crezi că mi-e frică? Te-asigur eu că, relativ, presa noastră dă zece 'n-nainte tuturor preselor din lume!

— Tac!, monșer, că uite ne-ascultă țalul și ride de noi!

— Presa, mai cu seamă la o națiune în formațiune și în stare de tranzițiune ca națiunea română, este o putere care contribuie într'un mod ca să zic așa...

... Dar Papugescu e silit să întreprună brusc apologia entusiastă ce se pregătea să facă presei române, căci Zevzecovici isbucise într'un ris care sguduia din temelii casa Török, unde e instalată berăria Cooperativă:

— Auzi presa română și putere!! Vax, nu putere!... Ha-ha-ha... etc.

— Așa? Ei bine, vrei să te fac eu să simți puterea presei române, de care îți bați joc ca unul ce n'ai idee?

— Pe mine?! Cum o să simț eu?
— Ce îți pasă! Îți spun însă că ai să regreti!...

— Hei, sigur că dacă vei anunța la gazetă că am innebunit ori că sunt implicat și eu în drama din strada Uranus, sigur că o să regret!...

— Nu. Pe onoarea mea, că n'am să te combat! Din contră! Pariezi?

— Zece halbe contra unui țap!

— Și-o porție de curcan rece.

— Și!

* * *

- A doua zi, la rubrica informațiunilor, următoarea notiță apărea în ziarul conservator *Belteaia Tricoloră*:

"Aflăm cu plăcere că simpaticul nostru amic d. Mișu Zevzecovici a fost numit comisar pe lângă poliția Capitalei. Felicitările noastre valorosului tînăr care face o excepțiune rară și fericită la modul cum își recrutează slujbașii detestabilul regim actual."

* * *

A treia zi, în cabinetul prefectului de poliție.

— Domnule Zevzecovici, pe ziua de azi, cu regret, ești îndepărtat din serviciu...

— Dar, domnule prefect, n'am dat nicio ocazie ca să vă plângeți.

— Ai dreptate, dar noi liberalii n'avem ce face cu tinerii valoroși, eștia sunt excepții rare și fericite printre noi...

— Domnule prefect, vă conjur...

— Am isprăvit, domnule! Du-te la amicii d-tale conservatori cari te felicită, ca să te felicite și mai tare că ai scăpat de detestabilul regim actual!...

* * *

În aceeași zi, în redacția ziarului *Belteaia Tricoloră*:

— Domnule Papugescu, cu părere de rău sunt silit să mă privez cu începere de azi de prețioasele duminale servicii.

— Domnule director, aș-vrea măcar să cunosc motivul.

— Motivul? Nu e permis, domnule, să lauzi în gazeta noastră pe un bandit ca Zevzecovici, un agent colectivist de cea mai ordinară speță!

— Dar era o farsă!...

— Consideră atunci și congedierea d-tale ca o farsă, și te rog să sfinșim această discuție!

* * *

A patra zi, tot la berăria Cooperativă.

— Dragă Zevzecovici, iartă-mă, zice Papugescu, dacă șticam...

— Nu-i nimic, monșer... De altminteri sunt foarte mulțumit; mi-ai dat ocazie să cunosc cât de păcătoși sunt colectivisti!

— Ei, ce te faci acum? Te-am lăsat pe drumuri!

— Ași! M'am inseris în clubul conservator și am intrat în redacția ziarului *Belteaia Tricoloră*. Dar tu ce mai faci?

— Ce să fac? Știam eu că n'o să mă pot înțelege cu ciocoi! Mi-am dat demisia dela *Belteaia*...

— Ce spui!

— Da, și bieții liberali m'au și numit comisar de clasa II-a în București.

— Păi, atunci, să mai vie un rënd! Nae! spune să spele bine paharele și să nu ne pue de la hărdău!...

coco

Istorie de culise

Prin stușișuri rēcoroase,
Cuiburi dulci de inspirații,
E ceva care miroase
A mister și conspirații.

Șoapte... ciripiri secrete...
Printre paseri mare larmă...
Ce să fie? Vr'un herete?
S'au vr'un sgomot surd de armă?

Pupēza pune la cale
O cabală 'ngrozitoare
Contra micii ei rivale,
Gingașa Privighetoare.

Doamnei Pupēzo i-e ciudă
Pe infama cabotiniă:
Cum aleargă să'i asculte
Toți, concertul din grădină!

Pst, tăcere! Este ceasul
Când cortina se ridică.
Făcend game 'și drege glasul
Biata noastră păserică.

Și începe... Lin, ușoare,
Notele se seurg în unde;
Meștera Privighetoare
Un clavir în git ascunde.

Cântă!... A tăcut chiar vântul,
S'a oprit din mers isvorul, —
Amēdoși ascultă cântul
Ce'și ia mândru spre cer sborul.

Din micuțu-i cioc, cascadă
Scumpă de mărgăritare,
Diva lasă 'ncet să cadă
Inundând albastra zare.

Dar... când curge mai nebună
Ploaia splendidă de perle,
Iată că strident rēsună
Flueratul unei mierle!

Cântul încetează 'ndată...
Pupēza, din avanscenă,
Zice trist — dar încântată:
— Ah, mașer! ahl ce devenă!

Condoleanțe... Niciodată
N'am pățit ceva ca tine;
Dar de-aș fi eu fluerată,
M'aș ucide de rușino!

— Mulțumesc, nobilă damă,
Pentru ipocrita'ți jalo;

Dar când Pupěză te cheamă
Fii modestă, rog matală.

Știu că n'ai fost fluerată,
Șcumpă cutră prefăcută,
Dar în schimb nici aclamată,
Căci ai fost d'apururi mută.

Crezi tu însă c'o să'mi pese
De disprețul vilei gloate?
Crezi tu că cersese succese
Pupezelor idioate?

Eū cânt numai să'mi spun dorul
Ce în sufletu'mi tresaltă,
Cânt slăvind pe Creatorul,
Nu ea broaștele din baltă!

— Ia poftiți obrăznicie!
Zise Pupěză alene.
Tacî din gură, sărăcie,
Te fac marț cu-a mele pene!

— Porti, ce-i drept, haine bogate,
De regină, nu de roabă,
Dar sub penele'ti fardate
Nu mai ai altă podoabă!

Eū am inimă. Bătaia
Ei o simt în tot momentul,
Simt cum arde ea văpaia,
Cum palpită'n ea talentul!

— Dar și eū am un tezaur!
Strigă Pupěză fudulă;
Am cuib galben, tron de aur;
Ai tu, proasto, așa seulă?

— Tron de aur?!? Asta-i lată!
Mă silești să ridic tonul:
Pupěză nerușinată,
Carnaxi, mânca 'ți-ai tronul!

TARASCON

EI, ȘI?

E mult de atunci. Matache Crăciunescu, sătul de burlăcie, se hotărî în sfîrșit să se căsătorească. Aleasa inimei lui făcea parte din poporul de fiice fără căpetaiū, svîrlite fără vreme din cea mai fragedă vîrstă în ghiarele perzaniei; un suflet dintre cele mai puțin secuestrate de un ideal, de o credință, de farmecul unui viitor; una dintre acele ființe, în cari partea de viață se presintă mai puțin ca o expresiune a voinței și mai mult ca o *necesitate de a fi*. Totuși Matache se hotărî să sîdizeze pe oricine i-ar desaproba slăbiciunea de a fi atras de această fiică veștedă.

— Gîndește-te, îi zise Turtureanu, vei păta numele familiei, vei jigni sentimentele cunoscūților și prietenilor...

— Ei, și?

— Te vor părăsi toți.

— Ei, și?

— ...și nu vei fi mulțumit. Te va ajunge căința.

— Ei, și?

Matache accentuă acest răspuns ca omul suveran pe voința sa. Se căsă-

tori. E adevărat, că lumea 'și da coate, că prietenii îl părăsiseră, că cunoscūții îl ocoleau, că patrimoniul său scădea din zi în zi; e adevărat că Aglaia fusese adesea vîzută cu un ofițer de intendenta, că dintre cei doi copii, Guță era leit capul ofițerului, iar pe Elvira n'o puteai deosebi de fiica de aceeași vîrstă a bucătarului... Ei, și?... Dar tot așa de adevărat e că Matache cunoscū pelea în care era îmbrăcat, îndată ce începură zile și mai grele.

E mult de atunci. Matache Crăciunescu, sătul de căsnicie, de ponoase și ingratitudine, se hotărî în sfîrșit să divorțeze. Aglaia nu stătu de loc la îndoială, dacă trebuie să nu să și redobîndească libertatea răpită; dar Matache era acum tată — adică tată vitreg — a doi fii: Guță — un rebel idiot, Elvira — o presumtivă Aglaia, urme concrete ale nesocotinței sale. Guță se declară pe față dușman al geamurilor vecinilor îndată ce putu ridica și svîrli o peatră; dar vrednicia lui nu se mărginea aci. Când putu sfărâma ceva mai tare, el nu stătu la îndoială dacă trebuie să spargă și capete. E adevărat că Matache făcu zilnic cunoștință cu poliția pentru isprăvile minorului. Ei, și? Guță o să crească mare și o să fie cumințe. La vîrsta de 15 ani Guță termină cele 4 clase primare și merse la liceu, unde colegii săi erau unii prin clasa V-a. După al treilea an de repetenție în cl. II-a, Guță termină în sfîrșit și liceul, aruncînd o călimară în capul unui profesor. E adevărat că pe Matache l-a costat mult această nouă ispravă. Ei, și?

Mai fericit din partea Elvirei, se convinsese că pentru o față așa de lenesă, nesimțitoare, obrasnică și demetică, nu se poate găsi loc la nicio școală. Ei, și? Va rămănea acasă. E adevărat că Elvira era adesea surprinsă întrebînd expresiuni triviale și că lăsa să se audă adesea, chiar în fața pseudo-tatălui, cuvinte din vocabularul său obscen.

Ei, și? E tîneră copila; abia are 15 ani.

Nu'i mult de atunci. Matache Crăciunescu se hotărî în sfîrșit să se plîngă vechiului său prieten, Turtureanu.

— Inchipește-ți, dragă, într'o sară septemăna trecută am prins pe Elvira cu un sîrb de la bragageria de vis-à-vis...

— Ei, și? răspuse Turtureanu.

— ...și i-am tras lui o 'njurătură; ba aproape să'l și bat, iar pe ea am certat-o pînă aproape să se sinucidă... Aseară, Elvira a dispărut cu sîrbul și nu'i dau de urmă...

— Ei, și?

— Nenorocita! o să 'mî păteze cîntea și o să 'mî amărască bîtrânețele.

— Ei, și? zise Turtureanu.

Bîtrănul Matache plecă obidit pînă în adineul sufletului: Turtureanu nu simte... Totuși, peste cîteva zile, se renapoiă pentru a i se plînge iar.

Ah! nenorocit sunt! inchipuește-ți, denaturatul meu fiū venind beat alaltă-sară, mî-a tras o bătaie...

— Ei, și?

— ...Apoi a plecat furios. Peste două

ceasuri am fost chemat la poliție. Nenorocitul injunghiase, se zice că din dragoste, pe fiica unui cărămidar. Ticălosul! o să'i putrezească oasele în ocean; iar mie cât de curînd în pămînt!

Ei, și? accentuă rîspicat nesimțitorul Turtureanu.

— Ai auzit ceva? ceva groaznic? întrebă un prieten pe Turtureanu intrînd ca un vifor în casă-i.

— N'am auzit nimic.

— Citește!

Și 'i înmănează jurnalul.

— Dacă e groaznic, nu citesc; citește tu.

Amicul citi:

«... Bîtrănul Matache Crăciunescu, auzind sentința fiului său, pronunțată în ultima instanță, după ce și cheltuiuse toată averea pentru ca să'l scape, s'a hotărît în sfîrșit să se sinucidă. Azi-dimineață a fost găsit strangulat...»

— Ei, și? Atîta 'i tot? Trebuia s'o facă de mult. Asta-i singura faptă cumințe pe care a făcut-o el de cînd îl cunosc.

Și nesimțitorul Turtureanu, urmă să și bea cafeaua liniștit...

PINON

POET...

Înalt și slab, cu ochii galeși,
Cu pîrul lung à la Roset,
Cu fruntea lată, numai visurî,
E un poet! E un poet!

Pe buze'i flutură un zîmbet;
O rază'i scapără din gînd,
Ce'i omenirea?... o problemă...
Te naști, trăești și mori plîngînd.

Amurgul roz în față'i crește,
E cordul lui însîngerat;
Hîrtie dați'i și cerneală,
Să serie, că e inspirat.

„O, Smara! spune ce putere
Neîntelesă 'ți dă idei?
De unde-atîta 'nchipuire
Și-atîta trecere la zei!?”

A zis! și cerul trist și palid
Se'ntunecă încet-încet.
Amurgule, mai stai o clipă,
Să'mi spun cuvîntul de poet.

Un vînt adie printre frunze,
O pasere se duc'o'n sbor,
O bareă rupe'n două valurî,
Pe-alătura tree muritorî.

Copii se joacă pe trotoare,
Vardiștii fluer' a pustiu,
Căruțe due în sus gunoaie,
În jos alearg'un bidiviu.

Hasnalele produc miasme,
Iar Radu strigă acum *areci!*
O, lume, nu ești pentru dînsul,
Închide ochii pentru veet!

TELEON.

no pectore

D-soarei Ics...

„supra ta cum ştau plecat
balconaş şi te-admir,
mi pari așa, un trandafir,
Ce din greşal' a fost scăpat
In moare de curechiu murat.

Se 'ndreaptă luna spre apuş
Tot bolnavă de gălbănare;
Iar oă, mihnit, priveşe în sus
Şi dau din cap cu-înfioreare:
Şe poate-atât' aşemănare?

Ah, şint ea tine — get-beget —
Lipsit cu totul de noroc!
Mă laşă, vai! să-ţi cînt pe loc
Un jalnic viers într'un şonet
Lucrat cu tile de un „poiet“:

SONET

Mini, erî,
Ereş,
Toate-ş
Părerî!

Ce sperî
Adeş
Reeş
Durerî!

Viaţa-î
Trîst drum
Roşţ n'ai

Orî cum
Facî, vraî
Tot şerum!*)

Iaşî

SATYR

UN AFORISM

Pentru cât de mică operă de artă
trebuie un talent măriceel.

MILOSTENIE

Predicându-se 'n biserică,
Un fişan a auzit,
Că, de âjuţi pe cei în lipsă,
Îţi dă Domnul întreit.
«Ia-t'a uită! zise cîoara,
Hăi cîncî lei dacă i-aşî da,
Dă la bunul Dumnezelea
Cînspe lei io haşi avea!»
Cei cîncî lei îi dete'ndată
Celui d'întăiu cerşetor
Şi porni vesel spre casă,
Aşteptând înerezător:
Trecu azi, mâine, poimăine,
Şi trecură sêptemăni,
El de banî trăgea nădejde
Ca de barbă junii spinî...
Intr'o zi, pe câmp se duse

Si de-odată, ce'i veni!
C'o durere foarte tare
La stomac se pomeni.
Să'l mai lase chinul straşnic,
Jos, pe earbă se lungi;
Dar minune! Nu departe
Un chimir cu banî zări!
«Scoală, danciu! îşi zise
Ce faci nazuri? Ce! nu vreî?»
Şi se duce, ia chimirul
Plin... cu cînsprezece lei!
Peste două zile, Danciu,
La biserică-a venit,
S'auzi pe popa iarăşi
Că de dai ai întreit:
«Da, haşa e, parînte.
Zice Danciu, nu zic ba!
Dar şî pin' să capeţi banî,
Vai de biaţă burta ta!»

GERARDO

PUTEREA CONVINGERII

Spanachidi, republican convins, îşi ter-
mină un virulent articol cu această frază:
„Şi să se mai spună că omul este regele
Naturei!“
Apoi, recitîndu-şi proza, îşi ia seama şi
modifică astfel sfîrşitul:
„Şi să se mai spună că omul este preşe-
dintele Naturei!“

BARCAROLĂ

Fetişo dragă, hai cu mine
Să te conduc în larg de ape,
Să vezi şi tu cât e de bine
Pe valul clar, de mine-aproape.

Să nu te temi de boroboate,
In barca mea 'neap bine doi;
De n'o fi loc te-oîu ţine 'n braţe,
Şi las', ne-om înţelege noi.

Lopeţile de lemn, grăbite,
Vor da fosforescente valuri.
Ne-om depărta pe nesimţite
Din ce în ce mai mult de maluri;

Iar când pământul va dispore
Din ochii noştri fermecaţi,
Furiş, voiî pune-o sârutare
Pe-obrajiî tîi îmbujoraţi.

De vei simţi că-î tare bine
Să te 'nferbentî în sârutări,
Atunel, fetişo, las' pe mine,
In lături vane remuşcări....

Dacă-ţi rêsar, din contră, toane,
Iar eu m'ntinz la caşcaval,
Să-mi zici: „Jos laba! mitocane,
De pe obrazu-mî virginal.“

Te-oîu asculta şi m'oîu retrage
La cîrma bărcii ca un bleg?
Saû te-oîu sili, eşind din doage
Să guşî paharul vieţî 'ntreg?...
AL.

Tot Mitică

Mitică, într'o discuţiune asupra si-
tuaţiunii politico:
— Lăsaţi'l, monşer, şî pe bietul Re-
gele! i-a făcutăra politicianî capul
Calinder.

La telegraf.
Mitică a predat o telegramă.
Telegrafista, după ce a tăiat chi-
tanţa. — Un leu şi cîncî banî, dom-
nule.
Mitică, cu zîmbetul lui cunoscut. —
Parol?... Nu'î prea scump, domni-
soară?

La restaurant.
Mitică sună.
Chelnerul Costică se presintă.
Costică. — Ce-a comandat don Mi-
tică?
Mitică. — Dragă Costiţă, să'mî pue
la grătar o còstică de purcel.

Mitică a cam prea bêt; e foarte
ciupit, şî'î vine poftă să fredoneze:

„De-ar fi noaptea trei coniace...
„M'aş.. miş... m'aş.. miş... miş-maş!...“

Mare artă!... Mare Artist!...

— Dedicăţiune Inaltei Nobilităţi şi onor. P. T. Public
din SINAIA ~

Sustîneau odinioară
Filosofii pesimişti
Că taraba nu'î o artă
Şi băcanii nu's artiştî.

O mai falsă teorie
Nici că s'a mai pomenit,
Falsă, pecăt de absurdă:
Lucru'î astăzi dovedit.

A făcut fiasco 'n fine
Teoria pesimistă,
Şi dovada evidentă
In Sinaia azi există.

Să poftescă orî şi cine
A vedea cu ce dichis
Îşi conduce Mateescu
Magaziunul Paradis!

Ia vedeţi cu câtă artă
Magaziun'î aranjat,
Şi cu ce profuziune
In de toate 'î asortat.

Admiraţi estînatatea
Şi serviciul cel prompt,
Şi când nacht s'achită nota
Şi când vreî s'o trecî la compt!

Filosofă-antic, vestitul
Epiour, om rafinat,
Iubitor de traiu cuminte,
De-ar trăi ş'ar fi aflat

Că 'n piaţa veche 'n centru,
La Sinaia, a deschis
Eminentul Mateescu
Magaziunul Paradis,

Cu familia în grabă
La Sinaia-ar fi venit
Şi pe tot sezonul vorî
Aici s'ar fi stabilit.

O! desigur, orî ce-ar zice
Un ursuz de pesimist,
Băcania'î maro-artă,
Mateescu mare-artist!

Cu înaltă stimă
GH. MATEESCU
Sinaia.

*) Autorul e un fonetist „riguros“; îi lipsesc
incisivii şi când vorbeşte şuieră şi când scrie,
scrie cum vorbeşte.
N. Red.

IN CARPAȚI

O partidă de petrecere duminică.